

Men Forudsætningen for denne Beslutning var, at der herved intet var forgrebet eller ændret i Landstingets forfatningsmæssige Stilling i Henhold til Grundloven, idet man selv efter denne Beslutning maatte fastholde, at Landstinget i ethvert paakommende Tilfælde suverænt maa træffe sin Afgørelse i Tilfælde af et Modsætningsforhold mellem de to Ting. Men derfor er der — saaledes som det ærede Medlem Hr. Rode for en Times Tid siden udtalte — efter en vis Frist, som muliggør en rolig og salig Prøvelse af den Sag, der er Stridens Genstand, Mulighed for at opløse Landstinget. Det er jo den i vor Forfatning nødvendige Ventil til Hindring af, at Tokammerssystemet bliver en Sten i det Hjul, som skal føre Udviklingen fremad.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: At den Stilling, Landstinget indtog i 1919, ikke var acceptabel for den daværende Regering og for det daværende Folketingsflertal, ved jeg saare vel. Og jeg forstaaer, at disse Partier og den daværende Regering ud fra deres Betragtning stillede sig, som de gjorde; jeg billiger det ikke, men jeg forstaaer, at man kunde gøre det. Men dette formindsker jo ikke Betydningen af, at Landstinget i en Situation, hvor det drejede sig om et saare vigtigt Spørgsmaal, en Gang har sagt, at der vilde det bøje sig, og ved at bøje sig maa man jo forstaa, at det indtager den Stilling, at det vil undlade at stemme imod for derigennem at lade Folketingsflertallets Villie passere. Den Betragtning, det ærede Medlem Hr. Rode gjorde gældende, gør altsaa ikke de Betragtninger om Landstingets Stilling og dets Flertals Stilling, som jeg har fremhævet, mindre kraftige.

Det ærede Medlem Hr. Kragh sagde, at der ingen Hjemmel var i Forfatningen for at indtage det Standpunkt, som det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen og jeg har indtaget ... (*Kragh:* Det har jeg slet ikke sagt, det var overfor Laaneforanstaltningen) ... ja, jeg ved udmærket vel, at det ærede Medlem tilføjede dette; men jeg tror ogsaa, jeg er i Overensstemmelse med det ærede Medlem, naar han vil hævde den Anskuelse, at der ingen Hjemmel er i vor Forfatning for at sige, at Landstinget skal bøje sig efter et Folketingsvalg. (*Kragh nikker*). Saa er der altsaa Enighed mellem os; det er rigtigt, at der ikke

er Hjemmel i Forfatningen for, at man skal stille sig paa det Standpunkt. Men naar jeg for mit Vedkommende alligevel mener, at den Stilling kan være rigtig, er det, fordi man derigennem i Situationer, hvor man ofte ellers ikke vilde kunne komme til en Afgørelse, vil kunne naa dertil, og endvidere ud fra den Grundbetragtning, at vel skal Landstinget have en betydelig Indflydelse, men i vigtige og store Spørgsmaal skal, naar de er behandlet et Stykke Tid grundigt, efter min Mening Folketingsvælgerens Villie være den, som er den sejrende her i Landet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Rode har Ordet for en kort Bemærkning.

Rode: Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i den Opfattelse, han gjorde gældende, at Landstingets Udtalelse ved den Lejlighed er et forfatningsmæssigt Præcedens af Interesse og Vægt. Jeg benyttede blot Lejligheden til at forklare, hvorfor denne Sag ikke kunde løses paa den Maade paa Grund af den særlige Beskaffenhed af den Lov, som man knyttede sin Bestemmelse til.

Overfor det ærede Medlem Hr. Kragh, der stadig betragter sig som Medlem af Landstinget, hvilket maaske ogsaa for ham, for Forhandlingerne her og for Partiet Venstre havde været ønskeligt, om han var vedblevet at være, maa jeg hævde den Modsætning, at efter vor Opfattelse maa Folketinget ved finansielle Spørgsmaal, ved et Laan, som ikke pegede paa Fremtiden, men pegede paa Opfyldelse af finansielle Forpligtelser, som netop laa i hele Finansstyrelsen, nødvendigvis have en Forret efter hele dets forfatningsmæssige Stilling. Men det er et Standpunkt, vi ikke kan blive enige om, det kommer man jo næsten vide, siden det ærede Medlem indtog den modsatte Stilling i Landstinget; og efter at denne Uoverensstemmelse tilmed er konstateret som ikke blot værende til Stede den Gang, men ogsaa nu, er der ikke mere at tale om.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Wilmann: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til Finansudvalget.